

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar C. N. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA vici, Șosefa Vamei No. 27. Alocuțiunile se expun în fiecare zi în fiecare număr. Poșta: 46930 și 46931 în P. O. — Racoma și în toate orașele țării. Telefon: No. 1283

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 3 din 7 Mai 1935

Apă, apă!

Mala parte, mala dilabuntur

Uzina de apă dela CARAGEA DERMEN

Nu știu, dacă exclamațiunea „**Thalatta, Thalatta!**” (Marea, Marea!), scoasă în fața imensității apei și pomenită în „**Kyru-Anabasis**”, a putut stârni în sufletul celor zece mii mercenari conduși de Xenofon, răsunetului ce i-a avut în ale puținilor Constanțeni, cari asistam deunăzi la instalarea noului Primar, când acesta, pornind a-și schița programul, a strigat: **apă!**

„**Prima realizare ce doresc să înfăptuiesc** — a declarat el general Nicotau — **este aducerea de apă suficientă în oraș**”. Și Domnia-sa are desăvârșita dreptate: Chestiunea apei la Constanța este mai mult decât una edilitară; este una literalmente de viață.

„**Tocmai de aceea a și fost, poate, așa de superficial studiata și vitreg executată!**”

Colecția din 1905 a ziarului nostru stă măturie a țara-de-țegii consumate cu prețelul încheierii contractului acestei atât de însemnate lucrări.

Inițiativându-se mari noștri ingineri de pe vremuri (Anghel Saligny și Elie Radu au și protestat zgomotos) proiectul alimentării cu apă a fost încredințat, cu ochii și ureche, unui domn Virgil Ionescu, inginer pe atunci la C. F. R., care având în ser iar situația terenului și nivelamentul văcii dela Cernavodă la Constanța, ridicate în vederea construcției variantei dintre aceste două puncte, a elaborat, stând în birou, un plan nenorocit, aliniind paralel cu calea ferată conducta de apă, în loc să o așeze pe deal — ceea ce ar fi necesitat studii speciale la fața locului, dar cari ar fi înălțurat neîntrerupte și atât de costisitoare ruperi și înpotnoliri ale conductei, instalată primitiv în bălțile din drum.

E interesant să se cunoască — scriam în No. 34 din 18 Decembrie 1935 al acestui ziar — **mai întâi**

lăina ce a învalnit această chestiune, până să se încheie contractul. În loc să se provoace un concurs întins, fiind vorba de un proiect care costa zeci de mii de lei (lei aur! N. R.) și de o lucrare care angaja comuna la cheltuieli de milioane (tot de aur) chestiunea a fost adusă de d. Primar la consiliu, unde a fost votată fără nici o discuțiune. În aceeasi noapte, fostul secretar al primăriei d. St. Dan a lucrat până la zi-

S. M. R. modernizat

La vase noi, oameni noi!

„**Taina**” despre care amintim mai sus, avea încă un rost: până și Ministerul de Interne, singurul organ de control, trebuia luat prin surprindere și pus în fața unui fapt împlinit.

Contractul proiectului avea în rezumat următorul cuprins: în schimbul unei sume de 38 mii lei, d. V. Ionescu era însărcinat să prezinte administrației comunale un proiect pentru alimentarea cu apă din Dunăre; pe lângă acești

(continua în pag. 2-3)

Din „**Dobrogea Jună**” și din alte ziare din Capitală, am luat cunoștință că a sosit în portul nostru o nouă moloană „**Basarabia**” și fără să vreau, gândul m'a dus în seara în care o plecai, în prima cursă, sora acesteia „**Transilvania**”, când, întâmplător, aflându-mă pe chei, am văzut numai lucruri bune, care ne înalță, dar și un colțir nepotrivit stărilor de astăzi și zăcănelor de mai bine. Toate acestea mă împing să scriu cele ce urmează:

Ca Român, care locuiesc ori de 38 ori împiniți, în care timo și în măsura posibilităților, am asistat la dezvoltarea Constanței, a portului cu toate instalațiile necesare, inclusiv S. M. R. eu, imi dau seama ce progrese s'au înfăptuit, la cari au contribuit mari și mici, tineri și bătrâni, intelectuali, simpli funcționari și muncitori, mulți dispăruți dintre noi, dar cari nu pot fi uitați, ei dați nuda mulțora de astăzi, pentru pateralea lor de muncă înmănsă odată la sacrificiu pentru priceperea și patriotismul folosit, care a adus Constanța și primul nostru port maritim la înflorirea de astăzi.

„**Taina**” despre care amintim mai sus, avea încă un rost: până și Ministerul de Interne, singurul organ de control, trebuia luat prin surprindere și pus în fața unui fapt împlinit.

Contractul proiectului avea în rezumat următorul cuprins: în schimbul unei sume de 38 mii lei, d. V. Ionescu era însărcinat să prezinte administrației comunale un proiect pentru alimentarea cu apă din Dunăre; pe lângă acești

(continua în pag. 2-3)

in seara zilei de 12 Septembrie ori, eram în port în fața monumentalei gări maritime, când a sosit trenul cu mulți călători români și străini, pen-

Cartă Postală

Dom' Director Jurnal,

Altu eri, izții Du' niastro, iairsăz bumpardament irian ai post.

La mine cum ai uzit pampor ai pluserat și gardist signal ai dat, peroge cadăna ai noștră ai ardicat și acolo ai bagat.

Pam, gazule, n'ai bazut, ama miroait ai dracule. Când capule ai iscos apară, ariopilăni departe ai post.

Apară parșiv ai noștră ai arștit: geaba tot ala pe sevencelăk! Nici un mortule nu estem. Alah kerim!

Muslimim.

SARĂ CISMELĂ MEMETAA

Dobrogea Ținut administrativ Ținut economic

de N. SEVER CĂRPIȚĂȘANU

Dobrogea, și pe latura economică, ca și pe multe alte laturi ale sale, constituie o unitate a parte. Bogația sa mare, de sol și subsol, bogăția vițelor, a apelor, cu posibilitățile lor de pescuit, calitatea produsului, hărăzindu-l, așezarea sa la mare, pe drumul cel mai lesnicios de comerț și înavoprii — toate îi dau o valoare economică înaltă, neîntâlnită la nicio altă provincie românească.

Totuși Dobrogea n'a fost pusă în trețet, în pozițiunea sa cea mai bună, în pozițiunea sa optimă, pentru binele economic al său și al țării.

În afara de stațiunea sa de export din Constanța, care a ajutat o la scutul produselor sale agricole, până în anul din urmă nu s'a făcut mai nimic pentru punerea în valoare a centralelor sale de producție, a posibilităților locale.

astfel din ce în ce mai multă unitate, n'as fi sărăpit să aibe și o unitate administrativă, o directivă, o conducere care să poată priveghea și la convergența economică a eforturilor sale.

Știm dintr-o trecută experiență, cum din lipsa unei atari direcțiune, Tulcea de exemplu, nu putea săchimbă produsele în Constanța, deși aci aceste produse erau în lipsă, știm tot din aceeași experiență, cum cerealele românești din Dobrogea de Sud nu puteau atinge exportul prin Constanța și erau dirijate de nevoie, prin Varna pe calea apei în alte lucrări administrative am văzut curate chuzerări prin lipsa lor de continuitate și armonie, întreprinse parca anume de administrațiile județene, ca de exemplu la poște, poști, telefoane, conșucie etc.

Toate aceste anomalii, cu toată noua înestare de utilaj, două brogeană ar fi continuat, dată, grăpe noii orândulei, nu s'ar fi ajuns la creșterea acestei unități gospodărești, care se chiamă „**unități Marine**”, menită să fie capul conducător și ordinator al provinciei noastre.

O eră nouă se începe în numai cu făpta ei și cu spiritul și rată spirituală nouă care să împlinească făpta.

Dar o eră nouă trebuie să pși găsească și împlinitor! Nu putem spune că Dobrogea, că triumful nostru de ani nu și are hărăziile sale, energiile sale și că, în această privință, nu am în găsit și aci omul nostru, pentru triumful unei vechi și înțelepte mentalități locale. Dar iarăși nu putem uita că oameni ai reali, ităților, știm prin trecut și prin tr'o lege a conșucerii înaltă, că orice Dobrogean, ca de înestrat și cât de bine intenționat del puțin până când lucrurile nu se făgăduiesc în noua lor normă, ar fi raman prizonierul apucăturilor locale, mentalității noastre specifice de provincie, care i-ar fi întinecat vederea de ansamblu și realizarea, adică tocmai ce se cere pentru optima punere în valoare a muncii noastre.

Ne trebuia un om de dincolo, cu spiritul larg, cu vederea sigură, un om care să ne iubască de sus, tare să nu ne creadă la păcate...

Avem și acest om! Nu mă lipsește nimic Dobrogei, pentru un nou început de prosperitate!

N'am avut câș de comunicație, care s'o lege în un corp organic și detegur, n'am avut, din această cauză, mijloacele de transport, un factor de plus valută pentru orice produs economic.

În ultima vreme însă s'a realizat, ca un fel de revizament în opinia conducătorilor noștri, în celare privește necesitatea punerii în valoare a posibilităților și rezurțelor dobrogeane.

S'a creiat linia Babadag-Tulcea, s'a creiat linia Constanța-Mangalia, se lucrează portul militar și comercial Tagaul, se studiază posibilitatea creierii Canalului Cernavodă-Tagaul, se proiectează înfăptuirea unei linii variante a liniei terate Bazargic — iară a mai vorbi de adăugiriile de mijloace locale portului Constanța, care intră în alți importante ansamblu de înestare.

Întregă această utilizare a Dobrogei cu mijloacele de punere în valoare a produselor și posibilităților sale, este semnul unei noi ere.

Stăpână pe aceste mijloace, populațiunea de aci își va vedea schimbul intensificat, valoarea crescută la orice marță, (mai ales producătorii) dela țara care sulțereca prețuri derizorii din lipsa toloniei piețelor mai importante) producția intensificată.

S'a dat Dobrogeanului muncitor o demna răspălțire pentru amanta sa, prin înestrare șanșierului său de lucru cu noui șcule.

Dar opera aceasta, pentru care trebuie adusă mulțumire Stăpănirii, n'ar fi fost desăvârșită, dacă Dobrogea noastră, dobândind

Mișcarea vapoarelor în portul Constanța

INTRATE: „Dobrogea” română, cu mărfuri din Brăila, „Valer” țărănesc din Iași, „Der de Moră” țărănesc din Galați.

Tancuri venite să încerce proceduri petrolifere: „Ionia” norvegian, din Balș; „Celso” italian din Veneția; „ANTONA” olandeză din Alexandria; „Theodora” din Alexandria; „Cotsores” din Galați.

ISRIȚI: „Durostor” română cu 71 tone mărfuri în țară; „Moran” franceză țărănesc cu 7—100 tone cerșărie petroliferă în țară.

EXPORTUL LA 29 SEPTEMB.

Eri să se exporte prin portul nostru următoarele cantități de mărfuri (în tone): 5420 motorină, 2724 benzină motorină și 931 aceluși tip pentru Grădina; 414 benzină motorină, 225 benzină motorină și 3324 petrol rafinat pentru Egipt, 106 benzină motorină, 1445 benzină motorină, 278 white spirit, 1685 motorină, 392 petrol rafinat și 25 tonaș metal pentru Siga; 500 petrol rafinat pentru Tricolor și 525 pășură și 166 motorină combinate pentru ulei vapoare.

SPECTACOLE

Cinema Vox „Proscrisat” Cinema Tricolor. O crimă pe râș. Cinema Regina Maria, Alarmă te lăcș, Cinema Transilv. Dădăgăratul, cu Boris Carloș și Crima d-rălei Croș. Cinema Rega, Fac ce-mi place.

Na vă pierdeți timpul

căutând în zăre și reviste articole cari pomeneșc nu mele dvs, sau trăind problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru această, poate face acest lucru mai bine și mai eficient ca dvs.

Serviciul Gazetelor

Agencie internațională de presă și publicitate, Director Emil Samoilă. București, str. Sf. Constantin 24, telefon 3.16.25. urmăriște tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenți similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură lăcșuri de presă asupra ericărei personalități sau subiect.

Cereți telefonice sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă grafică de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

Citiți DOBROGEA JUNĂ

Plaja cerealelor

Oborul Constanța la 28 Septembrie 1938

Grău de toamnă 59 cărja	245-275
Orz	245-245
Orz	360-360
Peramb 10	230-230
„	620-900
„	600-620
„	480-500
„	600
„	300
„	800
„	50
„	200-210
„	100
„	215

BURNA

predări imediate

Grău	74	345
„	75	350
„	76	360
„	77	380
„	78	385
„	79-80-81	392**
grău cu coroni 70		352**
„	77	363** 372**
„	79	347** 360
„	82	390
orz	58	272**
„	59-61	275
maș. semănată		320
rapită navala		600

Predări cu termen

Orz 58,59	Oct.	lei 275	420
Rapită navala		cu lei 650	
Rapită colza		cu lei 400	
„ Primăvară		cu lei 650	
„ Sălbatică		cu lei 400	
Mășăra țărănească		410	
Mășăra vict.		430	
Mășăra semănată		540	
Fasole țărănească	Oct.	1000	
Fasole hărgăie		1020	
Fasole Transilvania		1020	
Grău 78 3/4		385	
Săcărț	Oct.	230	
Porumb	prompt	340	
Florina vapoarelor	Oct.	455	
„		1280	
Orz	Sept.	410	

Corpul Portăreilor

Tribunalului Constanța

PUBLICAȚIE DE VANZARE No. 16008 din 27 Septembrie 1938

În baza adresăi judecătorești Mixtă Constanța cu No. 36850,938

Se publică spre cunoștință generală că la ziua de 5 (cinci) Octombrie 1938, începând de la ora 10 dimineașă înainte, se va vinde prin licitație publică ceea ce va ține în Piața Carol din Constanța averea mobilă ericărită a debitorului Ion Ghimpeș, no din Constanța Str. Călarăsi No. 8, compoșă din: Un botez deștejer cu oglindă, un culer de lemn stejer cu oglindă, una oglindă de cristal, una masă ovală stejer, una pendulă lemn stejer, un aparat de Radio, două coșoare lăcș stil nașional și altele, avere anume specificată în procesul verbal de arătărire dresat în cauză pentru deștegerirea creditorului Banca Industriilor și Meseriilor Dobrogea din Constanța, cu suma de lei 37.360, ce capital cu procente legale dela 7 Iunie 1933 până la 5 Octombrie, plus 1.400 cheltuieli de judecătărie, oșbit dește de executare, ce are a lea dește oșbit debitor în baza titlului executor cu Nr. 367,933 al judecătăriei Urbane Constanța.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatori de a concursa vor veni la locul în ziua și ora sus arătărite.

Șef Portărele Indesolubil
Secretar Indesolubil
Dosar Nr. 884.933

Corpul Portăreilor

Tribunalului Constanța

PUBLICAȚIE DE VANZARE No. 16301 din 28 Sep. 1938

În baza adresăi judecătorești Mixtă Constanța cu No. 37499, 1938, se publică spre cunoștință generală că la ziua de 18 Octombrie 1938, începând de la ora 10 dimineașă înainte, se va vinde prin licitație publică ceea ce va ține la fata locului ericărită a debitorului V. N. Ghica din comuna Săcăleștii Traian jud. Constanța compoșă din: Un automobil „Ford” deșchis 1190.393 caroseria verde 4 cilindri, prevăzută în procesul verbal de arătărire dresat în cauză și aliat la dosar, pentru deștegerirea creditorului Firma Comerciăla Ionăș Băneș din Constanța cu suma de lei 38000, ce procente legale dela scadență până la arătărire, plus lei 1500 cheltuieli de judecătărie, oșbit cale de executare ce are a lea dela debitor în baza titlului executor cu nr. 641,930 al judecătăriei Mixtă Constanța.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatori de a concursa vor veni la locul în ziua și ora sus arătărite.

Șef Portărele Indesolubil
Secretar Indesolubil
Dosar No. 605.937

Prinul Institut de Arte Grafice al Ziarului

„DOBROGEA JUNĂ”

Str. Scarlat Vărnăv 27, Telefon 13.43 — CONSTANȚA — Clădiri și instalațiuni proprii
Prevăzută cu cele mai noi caractere de litere.
Mașini de cules, Stereotipie, Zincografie.
instalațiune electrică proprie

Efectuează orice lucrări atingătoare de această breaslă:
Broșuri, ziare, reviste, cărți de vizită, pllcuri, afișe și reclame în diferite culori și genuri, precum și tot felul de imprimare oficiale și comerciale, în condițiuni ireproșabile.
Se gășesc gata în depozit diferite imprimare strict necesare primărilor comunelor rurale.

ACURATEȚĂ! PREȚURI CURENTE PROMPTITUDINE!

Biblioteca Județeană „Ioan N. Roman” Constanța